

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Н.О. Лоханова

_____ (підпис)

«___» _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Міжнародний облік, аналіз та оподаткування»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, контроль та аналіз заробітної плати в сучасних умовах господарювання (на прикладі СКК «Одеський Палац спорту»)»
(назва теми)

Виконавець:

Студентка обліково-економічного
факультету

Сікорова Тетяна Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	7
1.1. Економічна сутність, види та форми заробітної плати.....	7
1.2. Нормативне регулювання обліку оплати праці.....	18
1.3. Дискусійні питання обліку заробітної плати на підприємствах...	22
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА СКК «ОДЕСЬКИЙ ПАЛАЦ СПОРТУ»	27
2.1. Економічна характеристика СКК «Одеський палац спорту» та аналіз його фінансового стану.....	27
2.2. Особливості обліку заробітної плати на підприємстві.....	36
2.3. Недоліки та напрямки вдосконалення діючої системи обліку досліджуваного підприємства.....	43
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА СКК «ОДЕСЬКИЙ ПАЛАЦ СПОРТУ»	48
3.1. Загальні аспекти та методика перевірки заробітної плати СКК «Одеський палац спорту»	48
3.2. Аналіз складу та динаміки фонду заробітної плати підприємства	60
3.3. Аналіз ефективності використання фонду оплати праці на СКК «Одеський палац спорту».....	65
3.4. Економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують оптимізацію фонду оплати праці працюючих на СКК «Одеський палац спорту».....	70
ВИСНОВКИ	79
Список використаних джерел	87
Додатки	94

ВСТУП

Актуальність теми. Заробітна плата представляє собою один з найважливіших факторів соціально-економічного життя населення та країни загалом. Для більшості людей заробітна плата виступає основним джерелом доходів та засобом відтворення своїх потреб – фізичних та інтелектуальних сил працівника. Держава повинна створювати необхідні умови для безпечної праці, забезпечувати необхідними умовами та заробітною платою, необхідною для нормального існування.

У свою чергу, підприємство самостійно, але відповідно до законодавства, визначає розмір оплати праці кожного працівника, форми та системи оплати праці. На кожному підприємстві, галузі, організації чи установі в Україні має бути реальна і достовірна інформація про заробітну плату, її розмір, нарахування, утримання, виплату. Таку інформацію повинен забезпечити бухгалтерський облік.

Облік праці та її оплати повинен бути організований таким чином, щоб сприяти підвищенню продуктивності праці, зміцненню трудової дисципліни, підвищенню якості виробництва продукції, виконання робіт і послуг.

Питання заробітної плати завжди цікавило і цікавитиме населення, адже це один із основних засобів існування сучасної людини. В Законі України «Про оплату праці» зазначається, що заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

На будь-якому підприємстві цей розділ обліку ведеться в обов'язковому порядку. Тому для кожного бухгалтера важливо знати основи законодавства про працю, з якими проблемами обліку розрахунків з оплати праці він може зіткнутися.

Теоретичним і практичним питанням розгляду проблем обліку з розрахунків оплати праці та вдосконалення їх шляхів присвячено праці багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених. Значний внесок у дослідження цих

проблем зробили: Л.О. Андрущенко, Т.М. Білуха, Т.А. Бутинець, М.П. Гарасим, С.Ф. Голов, Н.І. Дорош, Н.Л. Жук, О.А. Петрик, Г.А. Семенов, В.В. Сопко, Б.Ф. Усач, П.Я. Хомин, та ін. Але через зміну нормативно-законодавчої бази та господарських умов ці питання потребують подальшого вирішення.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що заробітна плата – це найважливіша економічна категорія, яка поєднує в собі інтереси працівника, підприємця і держави. Заробітна плата з одного боку, є джерелом доходів та добробуту найманих працівників, а з іншого боку, для роботодавців це суттєва частка витрат виробництва. Тому питання організації заробітної плати і формування її рівня разом з питаннями забезпечення зайнятості складають основу соціально-трудова відносин у суспільстві, бо включають інтереси всіх учасників трудового процесу.

Мета і завдання дослідження. Метою написання даної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів обліку і контролю розрахунків з оплати праці, розробка шляхів їх вдосконалення в сучасних умовах господарювання.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити сутність категорії оплати праці, порядок її формування та регулювання;
- вивчити законодавчо-нормативні та теоретичні аспекти розрахунків заробітної плати;
- визначити основні проблеми організації обліку розрахунків по заробітній платі;
- надати організаційно-економічну характеристику підприємства СКК «Одеський палац спорту»;
- визначити мету, основні об'єкти, джерела інформацій та завдання контролю розрахунків з оплати праці;
- розкрити методика проведення перевірки розрахунків з оплати праці;
- визначити шляхи вдосконалення обліку та внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці;

- розкрити методику проведення перевірки розрахунків з оплати праці;
- визначити шляхи вдосконалення обліку та внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці;
- провести економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують оптимізацію фону оплати праці працюючих на СКК «Одеський палац спорту».

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес організації обліку і методика проведення аудиту розрахунків по заробітній платі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку та аудиту розрахунку по заробітній платі на обраному підприємстві.

Методи дослідження. При дослідженні кваліфікаційної роботи були використані методи порівняння, спостереження, аналізу та синтезу, історичний та логічний, метод індукції та дедукції.

Для визначення схожості та відмінності господарських явищ використовують метод порівнянь. Необхідність порівняння як загальнонаукового методу зумовлена тим, що в економічному житті ніщо не може бути оцінено саме по собі.

Історичний і логічний методи використовуються економічною теорією для дослідження економічних процесів у єдності. Історичний метод вивчає ці процеси у тій історичній послідовності, в якій вони виникали, розвивалися і змінювалися один за одним. Логічний метод досліджує економічні процеси в їхній логічній послідовності, прямуючи від простого до складного, звільняючись при цьому від історичних випадковостей і подробиць, не властивих цьому процесові.

Індукція – це метод пізнання від окремого до загального, від знання нижчого ступеня до знання вищого ступеня. Дедукція – метод пізнання від загального до одиничного. Метод індукції і дедукції забезпечує діалектичний зв'язок одиничного, особливого і всезагального.

Інформаційна база дослідження. В якості джерел інформації при написанні роботи слугували нормативно-правові акти, наукові статті спеціалістів з питань організації, обліку та аудиту оплати праці, матеріали періодичного друку, фінансова та статистична звітність, облікові реєстри та первинні документи досліджуваного підприємства.

Публікації та апробація результатів дослідження. Публікації. За результатами дослідження і темою кваліфікаційної роботи автором надруковано тези: Сікорова Т.О. Оптимізація фонду оплати праці на СКК «Одеський палац спорту» на основі регресійного аналізу.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження теоретичних основ та діючої практики обліку, контролю та аналізу розрахунків з заробітної плати на досліджуваному підприємстві можна зробити такі висновки.

1. У першому розділі роботі було розкрито сутність заробітної плати, форми та системи оплати праці. Проаналізовано проблеми, які стосуються виплати заробітної плати працездатній частині населення, та пошук перспектив удосконалення державного регулювання оплати праці.

На сьогоднішній день конкуренція змушує підприємства позбутися зайвих працюючих, або скоротити витрати на оплату праці. В умовах економічної трансформації заробітна плата повинна використовуватися як найважливіший засіб для стимулювання до зростання продуктивності праці, прискорення науково-технічного прогресу, поліпшення якості продукції, підвищення ефективності виробництва. Але в Україні відсутня ефективна державна політика зайнятості, зарплат і трудових доходів. Проводиться політика «заморожування» заробітної плати, що дає змогу економити витрати на робочу силу і зберігати зайву чисельність зайнятих у економіці.

Розгляд теоретичних аспектів обліку розрахунків з оплати праці діяльності підприємства дозволив встановити, що заробітна плата – **це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.** Розрізняють: основну заробітну плату, додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати. У сукупності вони формують фонд оплати праці підприємства.

2. Питання оплати праці жорстко регламентуються діючим законодавством України, зокрема встановлюються розмір мінімальної заробітної плати, порядок обчислення середньої заробітної плати, забезпечуються державні гарантії права на відпустки тощо.

3. У роботі окреслено основні дискусійні питання у теоретичній площині. Встановлено, що одним із можливих напрямів удосконалення оплати праці працівників є підвищення матеріальної зацікавленості працівників. Також важливим напрямком вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці є автоматизація облікового, аналітичного та контрольного процесу, яка дозволяє зменшити кількість помилок при обробці інформації, скоротити час на здійснення певних процедур, зменшить кількість ручних операцій тощо.

4. У другому розділі кваліфікаційної роботи розглянуто економічну характеристику досліджуваного підприємства СКК «Одеський палац спорту», проаналізовано фінансовий стан підприємства і встановлено, що господарська діяльність СКК «Одеський палац спорту» протягом досліджуваного періоду залишається збитковою. Чистий фінансовий результат підприємства за три роки не змінив своє значення з від'ємного на позитивний, проте відбувається зменшення отриманих чистих збитків з 400,1 тис. грн. у 2014 р. до 126,5 тис. грн. у 2016 р.

У цілому валюта балансу мала тенденцію до збільшення на 61,7 тис. грн, що свідчить про незначне зростання обсягів господарської діяльності підприємства. Проведений аналіз свідчить про те, що підприємство, хоча і здійснює свою діяльність із збитками, має достатній ресурсний потенціал.

За результатами розрахунків у даному розділі встановлено, що підприємство є платоспроможним, має можливість покривати свої зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів. У 2016 на підприємстві спостерігається збільшення коефіцієнтів ліквідності, а отже і підвищення рівня платоспроможності.

5. Розглянуто особливості обліку заробітної плати на підприємстві СКК «Одеський палац спорту» та встановлено, що у цілому система обліку заробітної плати функціонує згідно діючого законодавства: зарплата розраховується в автоматизованому режимі в програмному продукті 1С Бухгалтерія, проводяться усі необхідні утримання та здійснюються нарахування ЄСВ, зарплата виплачується згідно законодавства двічі на місяць.

Усі соціальні гарантії також виконуються. Однак ретельне вивчення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві СКК «Одеський палац спорту» виявило певні недоліки в організації та обліку заробітної плати, на основі яких було внесено пропозиції щодо можливих шляхів уникнення цих недоліків.

– Відсутність на досліджуваному підприємстві резерву на виплату відпускних. При аналізі річного фонду оплати праці помісячно було виявлено, що сума витрат на відпустки нерівномірна протягом року. Для того, щоб суми витрат, що йдуть на основну та на додаткову відпустку на підприємстві СКК «Одеський палац спорту», протягом року були рівномірними і не було помітних відхилень, потрібно запровадити в обліку окремий рахунок для забезпечення відпусток працівників. У плані рахунків бухгалтерського обліку передбачений окремий рахунок 471 «Резерв виплат відпусток», на кредиті якого можна обліковувати щомісячні відрахування в цей резерв бухгалтерією, а на дебеті – зняття з резерву коштів для нарахування відпусток працівникам у поточному місяці. Це забезпечить протягом року рівномірні суми витрат на основну та додаткові відпустки і збільшення сум відпускних, особливо в літній період це буде не так помітно.

– Застосовуються дуже застарілі форми первинних документів для обліку особового складу працівників, затверджені ще у Радянському союзі у 1980 році. Тому ми рекомендуємо СКК «Одеський палац спорту» вести облік особового складу підприємства відділом кадрів за допомогою типових форм первинного обліку особистого складу, що затверджені Наказом Міністерством статистики № 489.

– Наявний Наказ про облікову політику, однак він містить дуже стисло основні положення, що повинні там наводитись. Тому, на нашу думку, головному бухгалтеру слід переглянути Наказ та підготувати вичерпаний перелік положень щодо обліку зарплати.

– Не проводять індексацію грошових коштів, яку зобов'язані проводити всі без виключення роботодавці: підприємства, установи та організації

незалежно від форми власності і господарювання, а також фізичні особи, що використовують працю найманих працівників. Індexація заробітної плати є обов'язком роботодавця з метою часткового або повного відшкодування подорожчання споживчих товарів і послуг. Враховуючі вимоги Закону України «Про оплату праці» та Інструкцію зі статистики зарплати, суми індexації входять до складу додаткової заробітної плати. Відповідно, порушуючи вимоги трудового законодавства, роботодавець, який не здійснює державних гарантій в мінімальних розмірах, пов'язаних з можливістю частково або повністю відшкодувати подорожчання споживчих товарів і послуг, тобто не проводить індexацію зарплати, може отримати фінансовий штраф за кожного працівника, якому дохід не індexується. Законодавством передбачений розмір такого фінансового штрафу – 10 мінімальних зарплат (при розмірі мінімальної зарплати 3723 грн. у 2018 році – це 37230 грн.).

Тому ми рекомендуємо проводити індexацію заробітної плати згідно Закону України «Про індexацію грошових доходів населення».

– Облік на досліджуваному підприємстві ведеться за допомогою програми 1С: Підприємство 7.0. та Excel. На сьогоднішній день існують більш сучасніші та удосконалені програми, які могли б забезпечити більш швидко і полегшену роботу бухгалтера, особливо на ділянці обліку зарплати.

Для вдосконалення автоматизованого обліку на підприємстві необхідно розглянути питання та запровадити використання більш сучасного програмного продукту, наприклад, «1С Підприємство (версія 8.2). Це дасть змогу полегшити роботу бухгалтера та забезпечити своєчасність та достовірність виконання необхідних операцій та документів.

6. У роботі розглянуто контроль розрахунків з оплати праці як елемент виявлення резервів підвищення ефективності і прибутковості підприємства і встановлено, що це один із найбільш діючих факторів економічної політики підприємства, що особливо наочно проглядається в умовах трансформації економіки. Було досліджено мету, завдання, джерела контролю, а також методику перевірки розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

7. Аналіз даних показав, що фонд заробітної плати персоналу основної діяльності СКК «Одеський палац спорту» у 2016 році порівняно із 2015 роком збільшився на 58,19 тис.грн. При цьому, найбільше зростання фонду зарплати спостерігалось за категорією «інженерно-технічний персонал». Абсолютне зростання фонду оплати праці за цією категорією склало 40,74 тис.грн.

Наявність відносної економії коштів за категорією «інженерно-технічний персонал» у розмірі 276,76 тис.грн. вказує на обачність управлінського персоналу СКК «Одеський палац спорту» щодо оптимізації собівартості наданих послуг у частині оплати праці. За таких умов господарювання, дотримується одна з основних вимог досягнення економічної ефективності здійснення господарської діяльності товариства – темпи зростання продуктивності праці представників інженерно-технічного персоналу випереджають темпи зростання їхньої середньої зарплати.

Допущене збільшення фонду оплати праці на досліджуваному підприємстві протягом 2015-2016 років на 58,2 тис.грн. відбулося за рахунок таких чинників: середня кількість днів, відпрацьованих одним працюючим-почасовиком за рік; середня тривалість робочого дня та середньогодинна заробітна плата одного працюючого.

Найбільш суттєвий вплив на збільшення фонду оплати праці спричинило зростання середньогодинної заробітної плати (її зростання протягом року з 11,87 грн до 13,65 грн збільшило річний фонд оплати праці працюючих на 151,13 тис.грн.).

Зазначимо, що усі працюючі на СКК «Одеський палац спорту» працюють погодинно. Задля того, щоб якимось оптимізувати річний фонд оплати праці керівництво підприємства вдалося до зменшення кількості працюючих з 47 осіб у 2015 році до 40 осіб у 2016 році. Зазначене зменшення кількості працюючих знизило річний фонд оплати праці на СКК «Одеський палац спорту» на 163,97 тис.грн. Зазначимо, що основним чинником, що негативно вплинув на зміну фонду оплати праці працюючих на досліджуваному підприємстві, є, як ми раніше зазначали, зростання середньогодинної оплати праці одного працюючого.

Досягнута відносна економія заробітної плати за категорією «інженерно-технічний персонал» у розмірі 276,76 тис.грн. обумовлена позитивною дією такого чинника як середньорічна продуктивність праці працівника інженерно-технічного персоналу. Зростання середньорічної продуктивності праці працівників інженерно-технічного персоналу призвело до економії фонду заробітної плати інженерно-технічного персоналу на 443,65 тис.грн.

Отримана економія по фонду зарплати інженерно-технічного персоналу була зменшена за рахунок зростання середньої зарплати. Зростання середньої зарплати призвело до збільшення фонду заробітної плати інженерно-технічного персоналу на 157,64 тис.грн. Значимо, що зростання фонду оплати праці інженерно-технічного персоналу відбулося завдяки державному регулюванню відносин у сфері добробуту населення України й пов'язане із вимогою збільшити мінімальну заробітну плату до 3200 грн.

Розрахунки свідчать, що збитковість персоналу, тобто чистий збиток у розрахунку на одного працівника у 2016 році склав 3,163 тис. грн, а у 2015 році було отримано чистий збиток у розмірі 2,328 тис. грн.

Збільшення збитковості персоналу на СКК «Одеський палац спорту» відбулося за рахунок зростання середньорічного обсягу наданих послуг у розрахунку на одного працюючого. За рахунок впливу цього чинника, збитковість персоналу зросла на 1,53 тис.грн. Разом з тим, отриманий негативний результат було знижено завдяки зменшенню генерування чистих збитків на підприємстві у 2016 році. Тому зниження збитковості обороту з 7,22% у 2015 році до 5,91% у 2016 році призвело до зменшення збитковості персоналу на 0,7 тис.грн.

8. Побудована регресійна модель складається з таких складових. Результативний показник (y) – зарплатовіддача. До факторів-аргументів, що впливають на зміну зарплатовіддачі, нами обрано:

x_1 – питома вага витрат на оплату праці у загальному обсязі витрат підприємства;

x_2 – збитковість персоналу;

x_3 – питома вага кредиторської заборгованості з оплати праці у загальній сумі кредиторській заборгованості підприємства.

Реалізація кореляційно-регресійного аналізу була вирішена за допомогою табличного процесора Excel. Основні висновки щодо вирішення цієї задачі такі.

Коефіцієнт кореляції $R = 0,774$. Він показує, що в рівнянні середній за тіснотою кореляційний зв'язок, який характеризує залежність результативного показника від факторів, які включено у модель.

Коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,599$, показує частку варіації результативного значення y , яка пояснюється зміною факторів x_1, x_2, x_3 . Тобто R^2 показує, що 60% варіації зарплатовіддачі пояснюється змінами використаних факторів.

Знаки перед факторами повністю відповідають економічним залежностям і свідчать, що по мірі збільшення питомої ваги витрат на оплату праці у

загальному обсязі витрат, зарплатовіддача зменшується на 1,624 грн.; зростання збитковості персоналу призводить до зменшення зарплатовіддачі на 0,133 грн.; збільшення питомої вага кредиторській заборгованості з оплати праці у загальній сумі кредиторській заборгованості підприємства обумовлює зменшення зарплатовіддачі на 2,116 грн.

Щодо поліпшення ефективності використання коштів на оплату праці на СКК «Одеський палац спорту», зазначимо, що на сьогодні співвідношення між управлінським та виробничим персоналом складає 30% на 70%. Оскільки у структурі персоналу комплексу питома вага управлінського персоналу складає 30%, вкрай актуальним для підприємства є ефективне його функціонування. Тому необхідно ввести посаду креативного менеджера, який генерує бізнес-ідеї, працює із рекламодавцями та здійснює постановку та режисуру спортивних заходів. Прибуткове ведення бізнесу Одеського палацу спорту можливо при умові кваліфікованого управління на основі постійного збору та аналізу інформації про цільовий ринок послуг та споживачів із подальшим коригуванням діяльності палацу спорту у частині кадровій, збутовій та рекламній політиці.

Управлінський персонал має докладати усіх зусиль щодо зростання обсягів продажу за умов максимальної якості надання послуг. Саме управлінський персонал із високим інтелектуальним потенціалом та професійними якостями є складовою людського капіталу СКК «Одеський палац спорту». Від дисциплінованості та професіоналізму, творчої активності залежить у кінцевому рахунку, чи буде бізнес СКК «Одеський палац спорту» успішним, чи ні.

На нашу думку, необхідно проводити моніторинг між співвідношенням управлінського та допоміжного персоналу. Необхідно передбачити стимулюючі доплати за якісне проведення концертно-видовищних та спортивних заходів, а саме, за якісне прибирання приміщень та відсутність рекламацій з боку споживачів спортивних залів та льодової арени.

Отже, вважаємо, що впровадження зазначених рекомендацій дозволить підвищити ефективність системи обліку та внутрішнього контролю і системи управління розрахунків з оплати праці на СКК «Одеський палац спорту» у цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України [Електронний ресурс] : Конституція, затверджена Верховною Радою України від 28.06.1996 № 254к/96. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96>.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 436-IV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс] : Кодекс України, затверджений Верховною Радою УРСР від 10.12.1971 № 322-VIII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] : Кодекс України, затверджений Верховною Радою УРСР від 07.12.1984 № 8073-X. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/page>.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 02.12.2010 № 2755-VI. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 16.07.1999 № 996-XIV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
7. Про відпустки [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 15.11.1996 № 504/96. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80/page>.
8. Про колективні договори і угоди [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 01.06.1993 №3356-XII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
9. Про охорону праці [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 14.10.1992 №2695-XII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.

10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 23.09.1999 № 1105-XIV. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.

11. Про оплату праці [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 24.03.1995 № 108/95. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95>.

12. Про індексацію грошових доходів населення [Електронний ресурс] : Закон України від 03.07.1991 № 1282-XII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>.

13. Інструкція зі статистики заробітної плати [Електронний ресурс] : Інструкція, затверджена Державним комітетом статистики України № 5 від 13.01.2004. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z01-04>.

14. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: Інструкція, затверджена Міністерством фінансів України від 30.11.1999 № 291. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page14>.

15. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці [Електронний ресурс] : Наказ Державного комітету статистики України від 5 грудня 2008 р. № 489. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2008/489/489_2008.htm.

16. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 2011 р. № 2-3, ст. 11. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [Електронний ресурс] : Положення, затверджене Міністерством фінансів України від 11.02.2000 № 85/4306. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z85-00>.

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [Електронний ресурс] : Положення, затверджене Міністерством фінансів України від 28.10.2003 № 601. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1025>.

19. Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] : Положення, затверджене Міністерством фінансів України від 24.05.1995 № 88. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z68-95>.

20. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 8.02.1995 №100. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>.

21. Про перелік товарів, не дозволених для виплати заробітної плати натурою [Електронний ресурс] : Постанова КМУ №244 від 03.04.1993 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/244-93-%D0%BF>.

22. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням [Електронний ресурс] : Порядок, затверджений КМУ від 26.09.2001 № 1266. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-п>.

23. Лист Міністерства праці та соціальної політики України від 09.12.2010 №912/13/155-10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/ministry-of-labor-and-socialpolicy/1509-912.html>.

24. Лист Міністерства фінансів України «Щодо створення підприємствами забезпечення на виплату відпусток працівникам» від 09.06.2006 № 31-34000-20-25/12321. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://law.dtkk.com/?p=4823>.

25. Ангеловська О.В., Синяєва Л.В. Аудит розрахунків з оплати праці та типові помилки і порушення, що можуть бути виявлені при його проведенні

[Текст] / О. В. Ангеловська // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. – 2014. – №1(25). – 14-18 с.

26. Арап Г. В. Шляхи вдосконалення аудиту оплати праці / Г. В. Арап, І. Г. Пахомова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». Вип. 4 (2). – 2010. – С. 149-155.

27. Атамас П. Й. Фінансовий облік: практикум. Навч. посіб. / за заг. ред. А. П. Атамаса. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 444 с.

28. Аудит розрахунків з оплати праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/471?view=material.

29. Аудит розрахунків з оплати праці і за соціальним страхуванням [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://readbookz.com/book/17/800.html>.

30. Волкова Н. А. Сучасні проблеми розвитку економічного аналізу як інструменту ефективності діяльності: [монографія] / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко, Н. В. Мозгова та ін. – Одеса, 2012. – 292 с.

31. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік. 2-е вид., перероб. і доп. Навч. посіб. / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 424 с.

32. Дем'яненко Т. В. Проблеми обліку розрахунків з оплати праці: порівняльний аспект П(С)БО і МСФЗ [Текст] / Т. В. Дем'яненко // V Міжнародна студентська наукова інтернет-конференція. – Донецьк, 2013. – 298 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kontrol.donnuet.dn.ua/konferen28.11.pdf>

33. Демченко М. М. Контроль виплат працівникам підприємства / М. М. Демченко // Молодий вчений. – 2016. – № 3 (30). – С. 70-74. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/ru/archive/30>.

34. Дерев'янка С. І. Сучасний стан та перспективи вдосконалення системи оплати праці в Україні [Текст] / С. І. Дерев'янка, Ю. І. Перекліта // Тези доповідей Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в управлінні господарською діяльністю та оподаткуванням підприємств. – Київ, 2016. – 84 с.

35. Задорожний З. В., Крупка Я. Д. Фінансовий облік: підручник / З. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, Н. Я. Микитюк, Н. В. Гудзь, Р. О. Мельник, П. Н. Денчук, – 3-є вид., доп. і перероб. – Тернопіль: Економічна думка, 2014. – 418 с.

36. Зубчик С. Дослідження внутрішньогосподарського контролю: історичний аспект / С. Зубчик / Sophus. – 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2013_04_18_19_kampodilsk_/sekcija_7_2013_04_18_19/doslidzhennja_vnutrishnogospodarskogo_kontrolju_istorichnij_aspekt/27-1-0-563.

37. Камінська І. Р. Створення резерву відпусток на підприємстві [Текст] / І. Р. Камінська, Н. Й. Радіонова // Вісник КНУТД. – 2014. – № 2. – С. 219–226. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbisnbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?c21com=2&i21dbn=ujrn&p21dbn=ujrn&image_file_download=1&image_file_name=pdf/vknutd_2014_2_34.pdf.

38. Каткова Н. В. Особливості обліку оплати праці в сучасних умовах та шляхи його вдосконалення / Н. В. Каткова, К. В. Маслова // Економіка і суспільство. – 2017. – № 8. – С. 762-767.

39. Криворот О. Г. Облік розрахунків з оплати праці [Текст] / О. Г. Криворот, Ю. О. Поцілуй // Тези доповідей Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в управлінні господарською діяльністю та оподаткуванням підприємств. – Київ, 2016. – 150 с.

40. Литвиненко В. С. Нормативно-правове регулювання обліку заробітної плати в Україні. [Текст] / В. С. Литвиненко, Л. П. Лебіга // Тези доповідей Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в управлінні господарською діяльністю та оподаткуванням підприємств. – Київ, 2016. – 201 с.

41. Майлатова Т. В. Сучасні проблеми аудиту розрахунків з оплати праці в Україні та шляхи їх вирішення [Текст] // Тези доповідей II Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції. Напрямки розвитку

обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Ч. 1. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 309 с.

42. Миронова Ю.Ю. Проблеми організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві / Ю.Ю. Миронова, В.А. Панасенко // Економіка і регіон: наук. вісн. ПолНТУ. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – № 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reposit.pntu.edu.ua/handle/PoltNTU/569>.

43. Михайленко Ю. О. Організація обліку і контролю розрахунків за заробітною платою / Ю. О. Михайленко // Молодий вчений. – 2017. – № 2 (42). – С. 287-294.

44. Москалюк А. А. Оценка текущих обязательств согласно МСФО и П(С)БУ Украины / А. А. Москалюк // Материалы Международной научно-практической конференция «Бухгалтерский учёт бизнесу». – Таллинн: ТЕІÜ, Фонд интеграции науки и бизнеса, 2014. – С. 33-35.

45. Овсяк Н. В. Документальне забезпечення контролю витрат на оплату праці [Текст] // Вісник КНТЕУ. – 2014. – № 5. – С. 23-33. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2014/05/4.pdf>.

46. Оплата праці в сучасних умовах господарювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dtkt.com.ua/debet/ukr/2000/12/12sc1.html>.

47. Подмешальська Ю. Зарубіжний досвід оподаткування заробітної плати в системі обліку / Ю. В. Подмешальська, Н. С. Чакалова // Ефективна економіка. – 2016. – № 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4984>.

48. Покатаєва О. В. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві / О. В. Покатаєва, Г. О. Кошулинська // Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія : Економіка та підприємництво. – 2010. – № 3. – С. 139–141.

49. Портянка А. Г. Контроль розрахунків з оплати праці / А. Г. Портянка // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф.

(м. Суми, 24-26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 277-279.

50. Редзюк Т. Ю. Особливості контролю розрахунків з оплати праці [Електронний ресурс] / Т. Ю. Редзюк, С. С. Дем'яненко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – берез. (Вип. 4). – С. 1027-1031. – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/4-2015/215.pdf>.

51. Редзюк Т. Ю. Особливості контролю розрахунків з оплати праці [Текст] / Т. Ю. Редзюк, С. С. Дем'яненко // Глобальні та національні проблеми економіки, 2015. – № 4. – С. 1027–1031. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/4-2015/215.pdf>.

52. Садовніков О. А. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та удосконалення їх шляхів / О. А. Садовніков, Г. В. Сировой // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля : науковий журнал. – 2011. – № 8(162). – Ч. 1. – С. 76-83.

53. Удосконалення механізмів договірною та державного регулювання системи оплати праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua>.

54. Хома Д. М. Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці / Д. М. Хома // Сталый розвиток економіки : науково-виробничий журнал. – 2011. – № 3. – С. 222–227.

55. Шоляк О. Ю. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці / О. Ю. Шоляк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2009. – Вип. 16(1). – С. 177-183.

56. Янковой О. Г. Моделирование парных зв'язків в економіці: [навч. посіб.] / О. Г. Янковой. – Одеса: Оптимум, 2001. – 198 с.

ДОДАТКИ